

SUOMEN KESTÄVÄN KASVUN OHJELMA

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Vihreä elvytys ja kunnat

Emma Terämä, VM

Kuntamarkkinat 16.9.2021

Suomen kestävä kasvun ohjelma tukee vihreää siirtymää ja digitalisaatiota

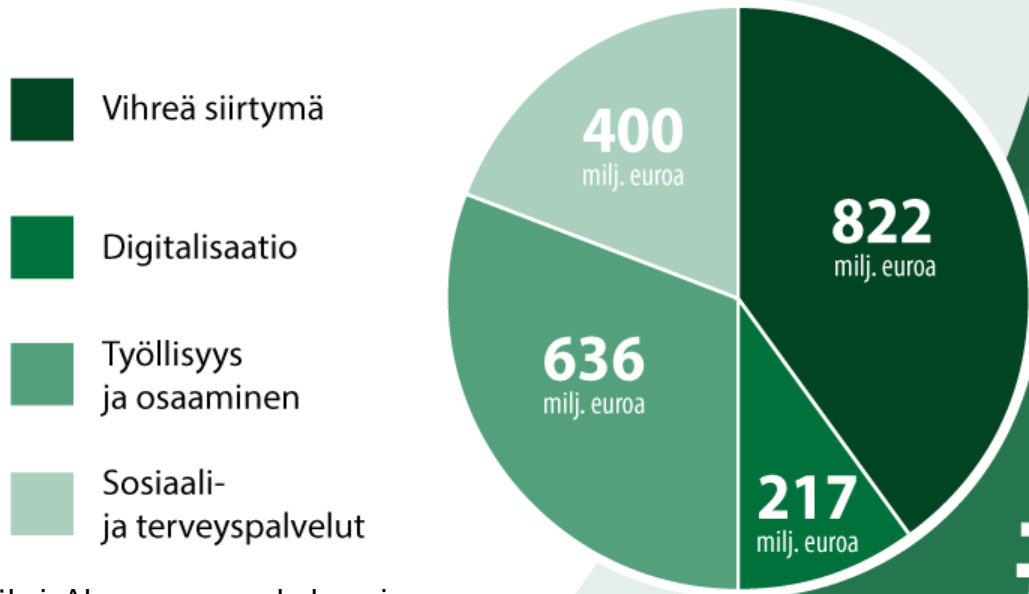
- EU:n elpymis- ja palautumistukivälineen Suomen ~2 mrd € osuudesta 50 % allokoidaan vihreän siirtymän toimiin.
- Digitalisaatiota tukevien toimien osuus suunnatusta tuesta on 24 %.
- Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiopanostuksia tukee noin kolmannes rahoituksesta.
- Suurin osa rahoituksesta kohdistuu vuosille 2022-2023 (päätökset talousarvioissa).
- Suomen päivitetty enimmäisrahoitusosuus lasketaan kesäkuussa 2022 (sidoksissa vuosien 2020 ja 2021 reaalisin bruttokansantuotteen muutokseen suhteessa EU-keskiarvoon pandemian taloudellisten vaikutusten huomioimiseksi).
- Ohjelmalla haetaan investointeja ja kasvua koko Suomeen.

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Kestävä kasvu –

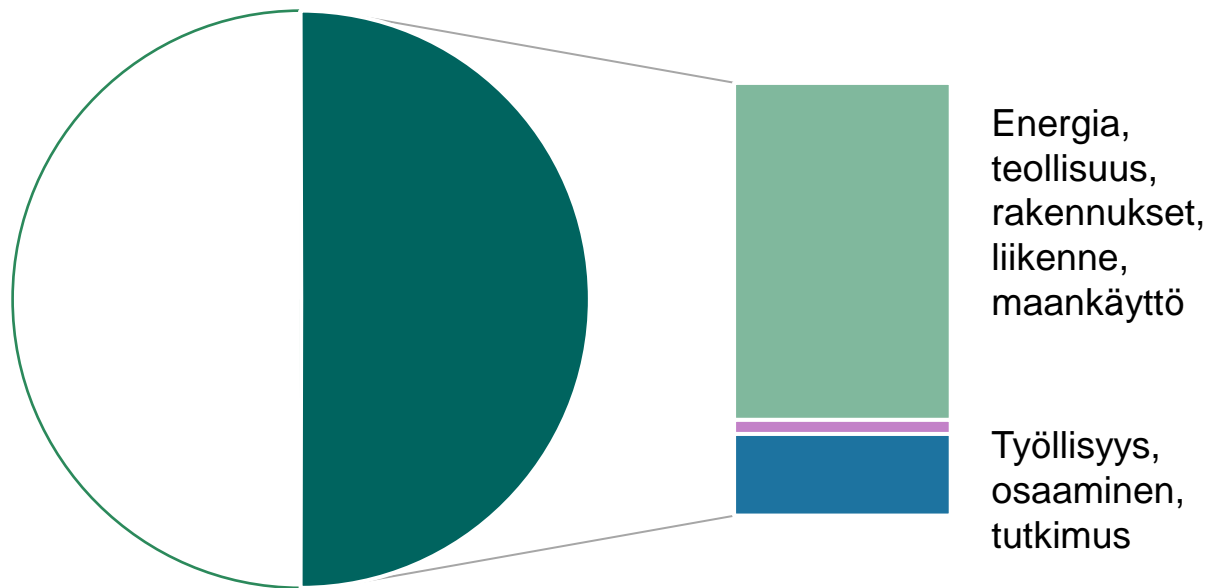
Suomen elpymissuunnitelman
rahoituksen jakautuminen

KESTÄVÄKASVU

Lisäksi: Ahvenanmaan kokonaisuus +
hallinto-, valvonta- ja tarkastuskokonaisuus

Vihreän siirtymän investoinnit jakautuvat laajalle

□ ■ Vihreä siirtymä yht. n. 1 mrd €

■ Pilari 1: Vihreä siirtymä

■ Pilari 2: Digi

■ Pilari 3: Työllisyys

Toimeenpano ja rahoitus 1

- Usein kysytyjä kysymyksiä ja vastauksia rahoituksen hakemisesta:
<https://vm.fi/rahoituksen-hakeminen>
- Yrityksille suunnattuja rahoitushakuja jo avattu työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla ja avataan lisää vuoden 2021 aikana.
  - Hakuja muun muassa energiajärjestelmän murroksen, teollisuuden energiaa kiertotalousratkaisujen sekä TKI-investointien tueksi:
<https://tem.fi/kestavan-kasvun-ohjelmanyrityusrahoitushaut>
  - Business Finland käynnistänyt ensimmäiset toimenpiteet kesällä 2021 ja tiedottaa aktiivisesti rahoitusmahdollisuuksista:
<https://www.businessfinland.fi/kampanjasivut/suomen-kestavan-kasvun-ohjelma>

Toimeenpano ja rahoitus 2

LVM:n hallinnonala

- Vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfra, 40 milj. euroa
  1. Edistetään liikenteen fossiilisten polttoaineiden korvaamista tukemalla julkista liikennesähkön, -biokaasun sekä uusien käyttövoimavaihtoehtojen jakelu- ja tankkausinfrastruktuuria, tuen myöntää Energiavirasto
  2. Edistetään liikenteen fossiilisten polttoaineiden korvaamista tukemalla yksityistä latausinfrastruktuuria taloyhtiöissä ja työpaikoilla, tuen myöntää asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA
- Sähköisen raskaan kaluston ekosysteemi – Traficom myöntää tki-avustukset, 5 milj. euroa.
- Laajakaistaohjelman rahoitushaut pyritään käynnistämään viimeistään kesällä 2022.

Toimeenpano ja rahoitus 3:

Öljylämmityksestä luopuminen

- Hallitusohjelma: Fossiilisen öljyn lämmityskäytöstä luovutaan 2030-luvun alkuun mennessä, julkinen sektori jo vuoteen 2024 mennessä.
- RRF:stä 70 milj. €, mikä mahdollistaa 15 000 rakennuksen siirtymisen pois öljylämmityksestä ja tuottaa noin 100 000 hiilidioksiditonin vuotuiset päästövähennykset taakanjakosektorilla.
- Avustukset on otettu innokkaasti vastaan
  - Pientalojen omistajille syksyllä 2020 avautuneeseen hakuun on tullut jo 15 829 hakemusta (6.9.2021), päätöksiä jo lähes 8000.
  - Kuntien omistamille rakennuksille myönnettävään tukeen 31 hakemusta (6.9.2021) yhteensä 83 hankkeeseen, joiden kustannukset 9,4 milj. euroa. Avustusta haettu & tukipäätöksiä tehty yli 2 milj. Avustuksia on jäljellä vielä noin 12 milj. euroa, ja niitä voidaan maksaa vuoden 2022 loppuun asti.
  - Kunnat voivat hakea avustusta Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARAsta. Myös seurakunnat ja yhdistykset voisivat hakea avustusta ARA:sta 2022 lähtien.

Toimeenpano ja rahoitus 4:

Vähähiilisen rakennetun ympäristön ohjelma

Projekteja energiatehokkuuteen, ilmasto- ja ympäristöratkaisuihin, uusiin energiaratkaisuihin tai vähähiiliseen rakennettuun ympäristöön ja siihen liittyviin digitaalisiin ratkaisuihin, 40 milj. euroa.

- BF-avustukset
  - Vauhditetaan ilmastonmuutosta torjuvien ja vähähiilisyyttä tukevien teknologioiden, palveluiden ja toimintamallien käyttöönottoa, toimintatapojen muutosta ja lisätä tuottavuutta rakennetussa ympäristössä.
  - Haku on kohdistettu erityisesti yrityksille ja tutkimus-organisaatioille. Kunnat ja muut julkiset hankintayksiköt voivat hakea innovatiivisten julkisten hankintojen tukea. Kunnille ja hankintayksiköille tyypillisesti 50 % projektin kokonaiskustannuksista.
- YM-avustukset ja hankinnat
  - Rakennettu ympäristö ja rakentaminen, mm. suunnittelu, kaavoitus, lupaprosessit, rakentaminen, rakennustuotteiden suunnittelu ja valmistus, rakennusperintö, talotekniset järjestelmät, kiinteistönpito, kiinteistöliiketoiminta ja isännöinti, liitokset infraan ja energiatehokkuuteen, palvelutuottajat. Hankkeiden toteuttajien ei ole välttämätöntä tulla näiltä toimialoilta, mutta tulosten tulee kohdistua rakennetun ympäristön ja rakentamisen vähähiilisyyttä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista ja sen torjuntaa toteuttaviin toimenpiteisiin.

LISÄKSI Kunnille ja maakuntien liitoille avustuksia RRF hankkeiden rakennuslupien ja kaavoituksen viranomaiskäsittelyiden nopeuttamiseen.

Seuraavat askeleet

- Komissio arvioi parhaillaan Suomen suunnitelmaa.
- Neuvoston hyväksyttävä toimeenpanopäätös pääsääntöisesti 4 viikon kuluessa komission ehdotuksesta.
- Suomen suunnitelma hyväksyttäneen neuvostossa lokamarraskuussa.
- Maksatuksia haetaan tavoitteiden ja välitavoitteiden saavuttamisen perusteella komissiolle tehtävällä maksupyynnöllä.
  - Komissio antaa alustavan arvion talous- ja rahoituskomitealle.
  - Jos yksi tai useampi jäsenvaltio katsoo, että tavoitteita ei ole saavutettu, ne voivat pyytää asian käsittelemistä Eurooppa-neuvostossa.

Onnea hakuihin!

www.vm.fi/kestava-kasvu

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

Tiina Huotari
Ohjelmajohtaja, Uudenmaan liitto
16.9.2021
(Kuntamarkkinat: Elvytys, vihreä siirtymä ja kunnat)

Alue- ja rakennepolitiikan merkitys Suomelle

- Alueiden tärkein työkalu aluekehittämiseen.
- Rahastot täydentävät kansallisia panostuksia esimerkiksi koulutukseen, työllisyyteen, energiaan, ympäristöön, sisämarkkinoihin, tutkimukseen ja innovointiin.
- Generoidaan vipuvaikutuksen avulla lisäinvestointeja.
- Edistetään sellaisia eurooppalaisia arvoja ja periaatteita kuten tasa-arvo, luonnonympäristön suojelu ja demokratia.
- Luodaan ja vahvistetaan yhteistyöverkostoja paikallisesti, alueellisesti, kansallisesti ja myös kansainvälisesti.

Kohti uutta ohjelmakautta 2021–2027

- EU:n alue- ja rakennepolitiikan uuden ohjelmakauden toimeenpano käynnistyy Suomessa **1.11.2021**, kun **Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027** – EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman toimeenpano aloitetaan Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) ja Euroopan sosiaalirahaston (ESR) osalta.
- Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) ja vähävaraisille suunnatun aineellisen avun osalta toimeenpano käynnistyy vuoden 2022 alkupuolella.

[Lausuntokierroksella ollut Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelmaehdotus Lausuntopalvelu.fi:ssä.](https://www.lausuntopalvelu.fi)

Rahastot	EAKR (888 Meur)			ESR (605 Meur)		JTF (466 Meur)	
Toimintalinjat	Innovatiivinen Suomi	Hiilineutraali Suomi	Saavutettavampi Suomi	Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi	Sosiaalisten innovaatioiden Suomi	Aineellista puutetta torjuva Suomi	Oikeudenmukaisen siirtymän Suomi
Erityistavoitteet	TKI	Energiatehokkuus ja päästövähennykset	Tieliikenne	Työllisyys	Sosiaaliset innovaatiot (nuoret)	Ruoka-apu	Liiketoiminta ja työpaikat
	Digitalisaatio	Ilmastonmuutos		Osaaminen			TKI investoinnit ja uudet ratkaisut
	Pk-yritykset	Kiertotalous		Yhdenvertaisuus ja osallisuus			Turvetuotantoalueiden kunnostus ja muuttaminen

EAKR-rahoituksesta 35% kohdennetaan ilmastotoimiin

Vihreä siirtymä Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelmassa

- EAKR-rahoituksesta 35% ilmastotoimiin.
- Kestävä kehitys läpileikkaavana.
- Ohjelman toteutuksessa sovelletaan Do no significant harm -periaatetta, joka tarkoittaa, että ei tule rahoittaa ympäristöä vahingoittavia hankkeita.

Kunnat vihreän siirtymän edistäjinä, kehittäjinä ja vauhdittajina alue- ja rakennepolitiikan ohjelmassa

- Kunnat ja kaupungit edelläkävijöinä vähähiilisten ja resurssitehokkaiden yhdyskuntien rakentamisessa.
- Kunta voi olla esim.
  - Tuensaaja ja muutoksen tekijä hanketoimijana.
  - Kehittämisen alusta; kokeilujen ja pilottien mahdollistaja;
  - Yritystoiminnan kehittäjä vihreän siirtymän tueksi.
  - Hankkija luomassa vihreitä markkinoita (innovatiiviset ja kestävät julkiset hankinnat kehittämisen kohteena ja työkaluna).
  - Toiminnan kohderyhmää.

EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma ja RRF

- *Suomen kestävän kasvun ohjelman* (RRF) osalta synergia muodostuu toisaalta sisällöllisesti, toisaalta toteutustason ja -mittakaavan näkökulmasta.
- EAKR- ja ESR+ -toimet ovat pääosin luonteeltaan pienimuotoisempia paikallisia tai alueellisia yksittäisiin, tarkkarajaisiin tarpeisiin räätälöityjä hankkeita RRF-toimien näkökulman ollessa valtakunnallinen.

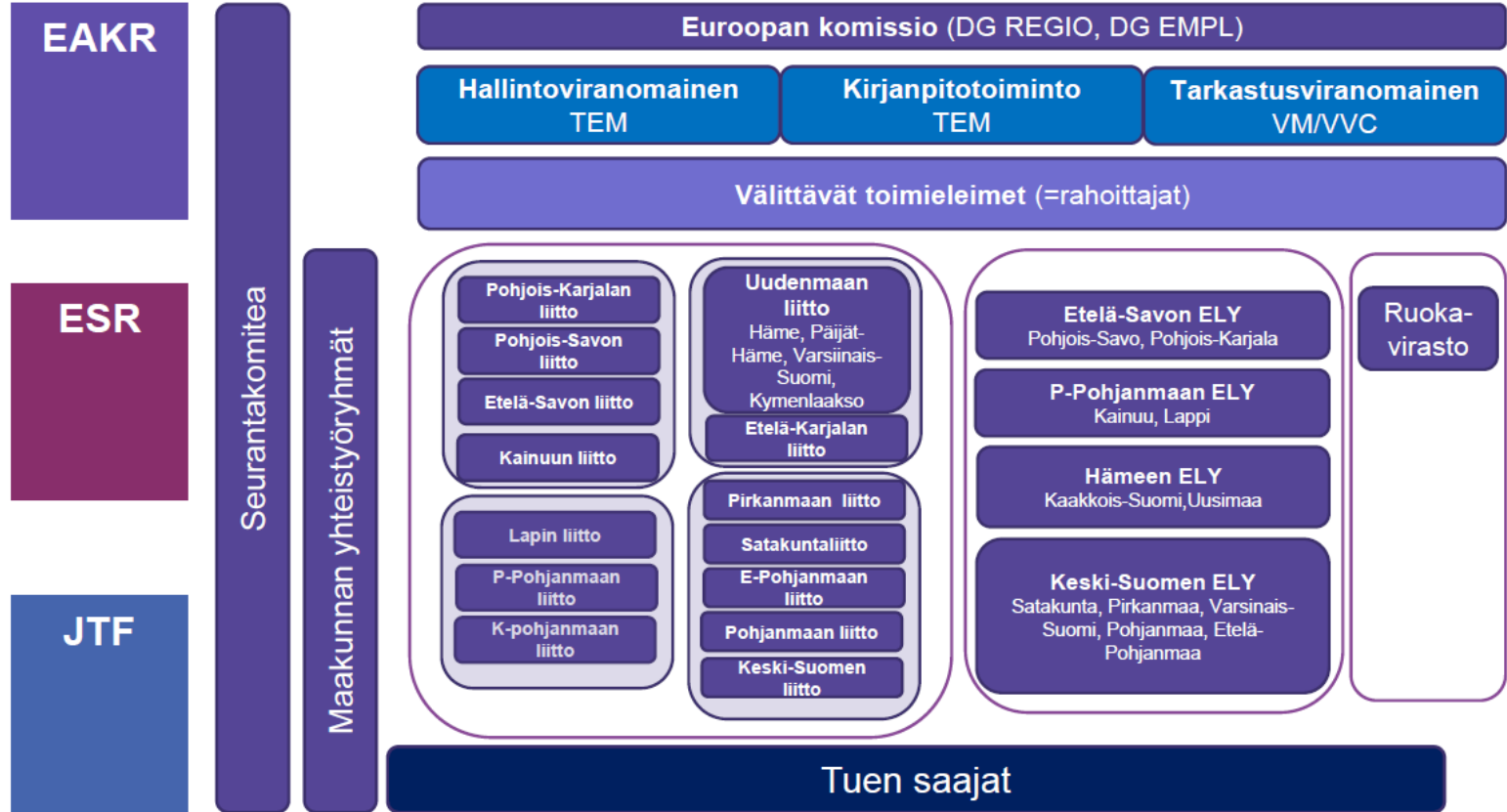

Tavoitteena uudelle alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakaudelle on

- **Aluelähtöinen, joustava ohjelma** ja sen hyödyntäminen alueiden omaehtoisen kehittämisen tukena muuttuvissa tilanteissa.
- Ohjelman vahva vaikutus **Suomen saamiselle kasvu-uralle** pandemian jälkeen.
- Aiempiin ohjelmakausiin nähden enemmän **huomiota toiminnan tuloksiin, vaikuttavuuteen** ja rahoitusvälineiden yhteensovittamiseen ja niistä viestimiseen.
- **Hallinnon keventäminen** (esim. yksinkertaistetut kustannusmallit, digitaaliset prosessit).
- **EU-rahoituksen** mahdollisimman täysimääräinen **kotiuttaminen**.

Toimeenpanojärjestelmä 2021 - 2027

Kiitos!

tiina.huotari@uudenmaanliitto.fi

